

ИЗВЕШТАЈ
О СПРОВОЂЕЊУ НАЦИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПРИМЕНУ
РЕЗОЛУЦИЈЕ 1325 САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА – ЖЕНЕ,
МИР И БЕЗБЕДНОСТ РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ (2017-2020)
У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ
(ЗА ПЕРИОД ЈАНУАР-ЈУН 2020. ГОДИНЕ)

1. РЕЗИМЕ

Министарство одбране и Војска Србије (у даљем тексту: МО и ВС) су у периоду јануар-јун 2020. године наставили са спровођењем *Националног акционог плана (НАП) за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2017-2020)* ради потпуног остваривања дефинисаних циљева до краја 2020. године. Резултати спровођења НАП у периоду јануар-јун 2020. године достављени су од надлежних организационих јединица МО и ВС и обрађени су од стране Аналитичке групе МО и ВС за анализу спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији.

Влада је својим Закључком 05 Број: 02-4504/2020, од 4. јуна 2020. године, усвојила измену Закључка о образовању Политичког савета за спровођење Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених Нација – Жене, мир безбедност у Републици Србији (2017-2020).

Саветница за родну равноправност је на основу позива Одсека за родну равноправност Генералног секретаријата ОЕБС учествовала на округлом столу на тему “Жене, мир и безбедност”, који је одржан 5-6 фебруара 2020. године у Тирани (Р. Албанија). Све остале активности које су планиране да се одрже у овом периоду су одложене због пандемије COVID-19.

Решењем министра одбране од 01. марта 2019. године, формирана је *Аналитичка група Министарства одбране и Војске Србије за анализу спровођења НАП за примену Резолуције 1325 СБ УН – Жене, мир и безбедност у Републици Србији* (у даљем тексту: Аналитичка група МО и ВС), која није одржавала састанке у периоду јануар-јун 2020. године због пандемије COVID-19. Консултације у оквиру Аналитичке групе МО и ВС, као и координација рада, вршене су телефонским путем и електронском разменом података.

У МО и ВС функционише механизам **„особа од поверења“**, који у складу са Инструкцијом о избору и функцији “особе од поверења” као механизма родне равноправности у МО и ВС, редовно подноси извештај о свом раду. За период јануар-јун 2020. године **„особе од поверења“** су поднеле извештај о раду саветници за родну равноправност. Трећи семинар за подизање капацитета особа од поверења је одржан у периоду 9. до 11. марта 2020. године и на њему је присуствовало 20 представника овог механизма из састава МО и ВС.

У МО и ВС је успостављен процес **родно одговорног буџетирања**. Средства за реализацију активности Министарства одбране предвиђених за спровођење Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 (2017-2020) у периоду јануар-јун 2020. године нису коришћена из буџета.

У току прве половине 2020. године, није било реализованих активности међународне војне сарадње у вези са родном равноправношћу и применом Резолуције СБ УН 1325 „Жене – мир – безбедност”.

Од укупног броја запослених у МО и ВС на дан 30.06.2020. године 22,47% чине жене, што је за 0,54% више него у 2019. години. Међу официрима жене су заступљене са 7,00% (повећање за 0,01%), међу подофицирима са 2,03% (повећање за 0,07%), међу професионалним војницима са 15,68% (повећање за 0,27%) и међу цивилним лицима са 52,52% (повећање за 0,55%). Највиши проценат учешћа жена међу професионалним војним лицима евидентиран је код нижих официрских (потпоручник, поручник и капетан) и подофицирских чинова (водник).

Заступљеност жена у Војсци Србије је повећана са 11,7% у 2019. години на 11,9% до 30.06.2020. године. У односу на ниво образовања, највише је жена у Војсци Србије (око 75%) има средњу стручну спрему. Што се тиче животне доби, највиши проценат жена (око 41%) у Војсци Србије је старости од 26 до 35 година живота.

У Министарству одбране и Војсци Србије заступљеност жена на руководећим дужностима износи 8,63% што је повећање за 0,14% у односу на 2019. годину.

У периоду јануар-јун 2020. године у мултинационалне операције упућено је 42 припадника МО и ВС женског пола и то: 32 у Централноафричку Републику (MINUSCA), осам у Либан (UNIFIL) и две у Сомалију (EUTM).

У мартовској партији Класе слушалаца резервних официра 2020. године од 34 слушаоца 10 (12%) су девојке. Мартовску класу слушалаца Курса за резервне официре чине два смера пешадија и телекомуникације. Процент девојака је већи у односу на претходне класе, иако су у мартовској класи организовани смерови који нису посебно привлачни за жене.

У првој половини 2020. године, реализована су два упутна рока на добровољно служење војног рока (мартовски и јунски) у којима је упућено 382 кандидата од којих су 63 или 16,49% биле жене.

2. ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ РЕАЛИЗОВАНИХ АКТИВНОСТИ У ИЗВЕШТАЈНОМ ПЕРИОДУ

Општи циљ: Унапређена безбедност жена у друштву интегралном применом Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација - Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2018-2020) у областима превенције, учествовања, заштите и опоравка, уз већу укљученост локалне заједнице.		Општи резултат: Унапређени сви аспекти безбедности жена у друштву.		Показатељ утицаја спровођења НАП-а у друштву: – Ставови жена о личној безбедности у друштву; – Ставови институција и органа државне управе и локалне самоуправе о унапређењу безбедности жена у друштву; – Ставови организација цивилног друштва о унапређењу безбедности жена у друштву; – Број и садржај промена у нормативним, стратегијским и планским документима; – Стопа насилне смртности жена.	
Назив поглавља: АКТЕРИ, ИНСТИТУЦИОНАЛНА ТЕЛА И МЕХАНИЗМИ					
Редни број	Реализована активност	Носиоци активности и партнери	Опредељени ресурси (опредељена и утрошена финансијска средства)	Индикатори резултата	Датум/период реализације
1	Образована је и редовно функционише Аналитичка група МО и ВС за праћење спровођења, прикупљање, обраду и анализу података и извештавање у вези са НАП-ом.	Носилац: Министарство одбране Партнери: Оперативно тело (КТРП) и међународне организације	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	– Због пандемије вируса COVID-19 Аналитичка група се није састајала у првој половини 2020. године; – Реализована је годишња родна анализа за 2019. годину и тражени подаци од организационих целина МО и ВС ради родне анализе за прву половину 2020. године;	Прва половина 2020. године
2	Именована је саветница за спровођење НАП-а	Носилац: Министарство одбране Партнери: Оперативно тело (КТРП), Канцеларија за људска и мањинска права и СКГО.	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	– „Особе од поверења“ су поднеле саветници за спровођење НАП шестомесечни извештај о свом раду.	Прва половина 2020. године

Назив поглавља: АКТЕРИ, ИНСТИТУЦИОНАЛНА ТЕЛА И МЕХАНИЗМИ					
Редни број	Реализована активност	Носиоци активности и партнери	Опредељени ресурси (опредељена и утрошена финансијска средства)	Индикатори резултата	Датум/период реализације
3	Успостављена је функционална надлежност „особа од поверења“	<p>Носилац: Оперативно тело (КТРП)</p> <p>Партнери: Министарство одбране</p>	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	<ul style="list-style-type: none"> – Пријављени су случајеви мобинга и дискриминације над женама. – Реализован је трећи семинар за подизање капацитета “особа од поверења”, као механизма за родну равноправност у МО и ВС за 20 “особа од поверења” из МО и ВС. – По свим поднетим пријавама спроводе се поступци у складу са законом. 	Прва половина 2020. године
Назив поглавља: ПРЕВЕНЦИЈА					
1	Унапређен је нормативни оквира за побољшање безбедности жена у друштву	<p>Носилац: Министарство одбране</p> <p>Партнери: Савет за националну безбедност, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом (КСЦД), Канцеларија за људска и мањинска права, у сарадњи са Повереником за заштиту равноправности и институционалним телима и механизмима за родну равноправност на свим нивоима и осталим актерима у спровођењу НАП-а и ОЦД.</p>	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	– Није било доношења нормативних аката у које је уграђена родна перспектива и мере заштите жена запослених у МО и ВС.	Прва половина 2020. године

Назив поглавља: УЧЕСТВОВАЊЕ					
Редни број	Реализована активност	Носиоци активности и партнери	Опредељени ресурси (опредељена и утрошена финансијска средства)	Индикатори резултата	Датум/период реализације
1	Релевантни законски и подзаконски прописи у области безбедности и одбране усаглашени су са решењима антидискриминационих прописа у вези с пријемом, напредовањем у каријери и усклађивањем професионалног и приватног живота жена запослених у систему безбедности	<p>Носилац: Министарство одбране</p> <p>Партнери: Министарство правде (МП) и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (МРЗБСП)</p>	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	– Није било доношења нормативних аката у које је уграђена родна перспектива и мере заштите жена запослених у МО и ВС, нити усаглашавање постојећих нормативних аката са антидискриминационим нормама.	До краја јуна 2020. године
2	Унапређен је систем планирања, организације и управљања људским ресурсима у Министарству одбране чиме је обезбеђена већа заступљеност и напредовање жена	<p>Носилац: Министарство одбране</p> <p>Партнери: Служба за управљање кадровима Владе, МРЗБСПМ и МП</p>	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	<p>– Од укупног броја запослених у целокупном Министарству одбране (са Војском Србије) 22,47% чине жене, што је за 0,54% више него у 2019. години;</p> <p>– Међу официрима жене су заступљене са 7,00% (повећање за 0,01%), међу подофицирима са 2,03% (повећање за 0,07%), међу професионалним војницима са 15,68% (повећање за 0,27%) и међу цивилним лицима са 52,52% (повећање за 0,55%);</p> <p>– На добровољно служење војног рока у првој половини 2020. године, од укупно упућених кандидата 16,49% су биле жене.</p> <p>– У Министарству одбране и Војсци Србије заступљеност жена на руководећим дужностима износи 8,63% што је повећање за 0,14% у односу на 2019. годину.</p>	

Назив поглавља: УЧЕСТВОВАЊЕ					
Редни број	Реализована активност	Носиоци активности и партнери	Опређени ресурси (опређена и утрошена финансијска средства)	Индикатори резултата	Датум/период реализације
3	Створене су једнаке могућности у пракси за школовање, запошљавање, каријерно вођење и напредовање жена (посебно жена из вишеструко дискриминисаних и мањинских група) и мушкараца у Министарству одбране	<p>Носилац: Министарство одбране</p> <p>Партнери: Служба за управљање кадровима Владе, Министарство просвете, науке и технолошког развоја (МПНТР) и МРЗБСП, у сарадњи са Универзитетима и образованим институцијама у области безбедности.</p>	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	<ul style="list-style-type: none"> – У Министарству одбране и Војсци Србије заступљеност жена на руководећим дужностима износи 8,63% што је повећање за 0,14% у односу на 2019. годину; – Од укупног броја припадника Војске Србије 11,9% чине жене, што је повећање за 0,2% у односу на 2019. годину. 	До краја јуна 2020. године
4	Створене су једнаке могућности за повећање заступљености жена на позицијама ректора и проректора универзитета, декана, продекана, шефова катедри, наставника и полазника на свим нивоима школовања и усавршавања у области безбедности	<p>Носилац: Универзитет одбране</p>	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	– У мартовској партији Класе слушалаца за резервне официре у 2020. години 29% су девојке.	Прва половина 2020. године
5	Обезбеђена је већа заступљеност жена у активностима међународне сарадње, преговарању о решавању конфликта и у цивилним и војним мисијама УН и ЕУ	<p>Носилац: Министарство одбране</p> <p>Партнери: МРЗБСП и Тим за смањивање сиромаштва и социјално укључивање Владе</p>	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	<ul style="list-style-type: none"> – У првој половини 2020. године од укупног броја припадника МО и ВС који су учествовали у реализацији активности међународне војне сарадње 9,77% су биле жене, а у пет активности међународне војне сарадње припаднице МО и ВС су биле на челу делегација; – На курсеве у иностранство у првој половини 2020. године упућено је седам припадника МО и ВС женског пола; У првој половини 2020. године у МнОп су учествовале 42 жене. 	Прва половина 2020. године

Назив поглавља: ЗАШТИТА					
Редни број	Реализована активност	Носиоци активности и партнери	Опредељени ресурси (опредељена и утрошена финансијска средства)	Индикатори резултата	Датум/период реализације
1	Јачање капацитета Војске Србије за заштиту жена у остваривању мисија и задатака у мултинационалним операцијама	<p>Носилац: Министарство одбране</p> <p>Партнери: Органи државне управе у сарадњи са међународним организацијама</p>	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	– У Центру за мировне операције у првој половини 2020. године је реализована обука лица која се упућују у мултинационалне операције по теми „Родна питања у мултинационалним операцијама“, са укупно обучених 90 лица од којих су 35 (39%) биле жене.	Прва половина 2020. године
2	Унапређена је ефикасност система безбедности и свих осталих актера за предузимање неопходних законодавних и других мера да се са потпуном посвећеношћу, спрече, истраже и казне дела насиља над женама у конфликту и постконфликтном опоравку друштва, кризним и ванредним ситуацијама	<p>Носилац: Министарство одбране</p> <p>Партнери: МРСБП, МЗ, јединице локалне самоуправе, у сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције, ОЦД које се баве људским правима жена и релевантним међународним организацијама.</p>	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	<p>– У Центру за мировне операције у првој половини 2020. године је реализована обука лица која се упућују у мултинационалне операције по теми „Родна питања у мултинационалним операцијама“, са укупно обучених 90 лица од којих су 35 (39%) биле жене;</p> <p>– На основу Инструкције за обуку у МО и ВС, у првој половини 2020. године, од стране Управе за обуку и доктрину (Ј-7) ГШ ВС, реализовано је 80 часова обуке из области родне равноправности, према активностима дефинисаним НАП-ом и у складу са садржајима и темама из Приручника за обуке из области родне равноправности у МО и ВС.</p>	Прва половина 2020. године

Назив поглавља: ЗАШТИТА					
Редни број	Реализована активност	Носиоци активности и партнери	Опредељени ресурси (опредељена и утрошена финансијска средства)	Индикатори резултата	Датум/период реализације
3	Успостављање и контрола механизма делотворне заштите жена запослених или ангажованих у систему безбедности од свих облика насиља и дискриминације	<p>Носилац: Министарство одбране</p> <p>Партнери: Судови и тужилаштва и Повереник за заштиту равноправности.</p>	У првој половини 2020. године нису коришћена буџетска средства.	<ul style="list-style-type: none"> – Није било случајева кршења људских права жена у МнОп у којима су учествовали припадници МО и ВС у првој половини 2020. године. – На основу Инструкције за обуку у МО и ВС, у првој половини 2020. године, од стране Управе за обуку и доктрину (Ј-7) ГШ ВС, реализовано је 80 часова обуке из области родне равноправности, према активностима дефинисаним НАП-ом и у складу са садржајима и темама из Приручника за обуке из области родне равноправности у МО и ВС. 	Прва половина 2020. године
Назив петог поглавља: ОПОРАВАК					
1	Обезбеђена је обука за учеснике/це мировних и хуманитарних мисија о родној равноправности, опоравку и реинтеграцији жена са искуством родно заснованог насиља	<p>Носилац: Министарство одбране</p> <p>Партнери: СКГО, ОЦД и међународне организације.</p>	У првој половини 2019. године нису коришћена буџетска средства.	– У Центру за мировне операције у првој половини 2020. године је реализована обука лица која се упућују у мултинационалне операције по теми „Родна питања у мултинационалним операцијама“, са укупно обучених 90 лица од којих су 35 (39%) биле жене.	Прва половина 2019. године

3. ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Резултати родне анализе су задовољавајући, а добијени подаци из организационих целина МО и ВС у вези реализације свих активности обухваћених НАП, који су достављени Аналитичкој групи МО и ВС, оцењени су као свеобухватнији и потпунији од података добијених у 2019. години и, као такви, пружају основ за анализу и извештавање.

На основу података које је Аналитичка група МО и ВС добила, закључује се да је проценат заступљености жена у МО и ВС у јуну 2020. године **повећан** за 0,54% у односу на показатеље из децембра 2019. године и износи 22,47% од укупног броја запослених у МО и ВС. Повећање процентуалне заступљености жена евидентирано је код професионалних војника и цивилни лица, док је код официра и подофицира процентуална заступљеност непромењена у односу на децембар 2019. године. Овај податак је охрабрујући и показује позитиван тренд повећања опште заступљености жена у Министарству одбране и Војсци Србије.

Због пандемије COVID-19 у периоду јануар-јун 2020. године Аналитичка група МО и ВС се није састајала, а из истих разлога нису реализоване активности међународне војне сарадње у вези са родном равноправношћу и применом Резолуције СБ УН 1325 „Жене – мир – безбедност”.

„Особе од поверења“ редовно подносе саветници за спровођење НАП извештаје о свом раду.

У МО и ВС не постоје законске препреке за равноправан третман мушкараца и жена по питању заснивања радног односа и напредовања у току службе.

Према расположивим подацима могу се константовати позитивне промене у погледу процентуалне заступљености жена на руководећим-командним дужностима у МО и ВС у односу на претходни период, с обзиром да је број жена на руководећим дужностима у периоду јануар-јун 2020. године повећан за 0,14% у односу на 2019. годину.

У МО и ВС се континуирано прати стање и утврђују евентуални недостаци у организацији и систематизацији радних места. Није било доношења нормативних аката у периоду јануар-јун 2020. године у које је било неопходно уградити родну перспективу и мере заштите жена запослених у МО и ВС.

Није било пријављених случајева због родне дискриминације, сексуалног насиља и злостављања на основу пола. Због мобинга од стране особе другог пола поступци се спроводе у складу са одредбама Закона о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС“, број 36/2010) и Правилника о правилима понашања послодаваца и запослених у вези са превенцијом и заштитом од злостављања на раду („Службени гласник РС“, број 62/2010).

Редовно се изводи обука припадника МО и ВС из области родне равноправности, према активностима дефинисаним НАП-ом, као и обука лица која се упућују у мултинационалне операције.

АНАЛИТИЧКА ГРУПА
МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ И ВОЈСКЕ
СРБИЈЕ